

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Et primo, vtrum semper motium iræ sit aliquid factum contra eum qui
irascitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

net. laedere autē aliquem, pertinet ad iniustitiam; vñ tam ex parte causæ, quæ est læsio illata ab altero, q̄ etiã ex parte uindictæ eius, quã appetit iratus, manifestũ est, q̄ ad eodẽ p̄tinet ira, ad quos iustitia & iniustitia.

AD PRIMVM ergo dicendũ, q̄ sicut supra dictũ est, * Ira quã misit cum ratione, potest tamen etiã esse in brutis animalibus, quã ratione carent, in quãtũ naturali instinctu per imaginationẽ mouetur ad aliquid simile operibus rationis. Sic igitur, cũ in hoĩe sit & ratio & imaginatio, dupliciter in hoĩe potest motus iræ insurgere. Vno mō ex sola imaginatione nuntiante læsionem: & sic insurgit aliquis motus iræ etiã ad res irracionales & inanimatas, s̄m similitudinem illius motus, qui est in animalibus contra quodlibet nocivum: Alio modo ex ratione nuntiante læsionem: & sic, vt Philosoph. dicit 2. Rhet. * nullo modo potest esse ira ad res insensibiles, neque ad mortuos: tũ quia non dolent, q̄ maxime querunt irati in eis, quibus irascuntur: tum etiam quia non est ad eos uindicta, cum eorum non sit iniuriam facere.

AD II. dicendũ, q̄ sicut Philosoph. dicit in 3. Eth. * Quãdã metaphorica iustitia, & iniustitia est hoĩs ad seipsum, inquantũ scilicet ratio regit irascibilem, & concupiscibilem: & s̄m hoc etiam hō d̄r de seipso uindictam facere, & per consequens sibi ipsi irasci: proprie aut, & per se, nō cōtingit aliquem sibi ipsi irasci.

AD III. dicendũ, q̄ Philosophus in 2. Rhet. * assignat vnam differentiã inter odiũ & irã, q̄ odium potest esse ad aliquod genus, sicut habemus odio oẽ latronum genus: sed ira nō est nisi ad aliquod singulare, cuius rō est: quia odiũ causatur ex hoc, quod qualitas alicuius rei apprehendit vt dissonans nrã dispositioni, & hoc potest esse vel in vniuersali, vel in particulari: sed ira causatur ex hoc quod aliquis nos læsit per suũ actũ: actus autẽ oēs sunt singularium, & ideo ira semp est circa aliq̄d singulare. Cũ autẽ tota ciuitas nos læserit, tota ciuitas cōputat̄ sicut vnũ singulare.

A ne uoce, & postea subdit. Qui dixerit fratri suo, Racha, ubi tangit ira cum uoce, sed necdum pleno verbo formata, & postea dicit. Qui autem dixerit fratri suo, fatue: ubi expletur uox perfectione sermonis: ergo insufficienter diuisit Damasc. q̄ iram, nihil ponens ex parte uocis.

SED CONTRA est autoritas * Damasceni, & Gregorii Nysseni.

RESPON. Dicendum, q̄ tres species iræ, quas Dam. ponit, & est Greg. Nys. * sumuntur s̄m ea, quæ dant iræ aliquid augmentum, q̄ q̄dem contingit tripliciter. Vno mō, ex facultate ipsius motus, & talem iram uocat fel, quia cito acceditur. Alio mō, ex parte tristitiæ causantis iram, q̄ diu in memoria manet, & hæc pertinet ad mania, q̄ a manendo dicit. Tertio, ex parte eius quod iratus appetit. s̄ uindictã, & hæc pertinet ad furorem, qui nunq̄ quiescit donec puniat. unde Phil. in 4. Ethic. * quodam irascitium uocat acutos, quia cito irascuntur: quosdam amaros, quia diu retinent iram, quosdam difficiles, quia nunquam quiescunt, nisi puniant.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod omnia illa, per quæ ira recipit aliquam perfectionem, non omnino per accidens se habent ad iram, & ideo nihil prohibet secundum ea species iræ assignari.

AD SECUNDVM dicendũ, q̄ ex candescencia, quã Tullius * ponit, magis uidetur pertinere ad primã speciem iræ, quã perficitur secundum uelocitatem iræ, quã ad furorem nihil autem prohibet ut thymosis Græce, quod Latine furor dicitur, utrunque importet, & uelocitatem ad irascendum, & firmitatem propositi ad puniendum.

AD TERTIVM dicendum, q̄ gradus illi iræ distinguuntur secundum effectum iræ, non autem secundum diuersã perfectionem ipsius motus iræ.

ARTICVLVS VIII.

Utrum conuenienter assignentur species iræ.

QVAESTIO XLVII.

Super Questionis 46. 47. 48. Articulum primum.

De causa effectiua iræ, & de remedijs eius, in quatuor articulos diuisa.

DEINDE considerandũ est de causa effectiua iræ, & de remedijs eius.

ET CIRCA hoc quærentur quatuor.

¶ Primò, Utrum semper motiũ iræ sit aliquid factum contra eũ qui irascitur.

¶ Secũdò, Utrũ sola paruipensio, uel despectio sit motiuum iræ.

¶ Tertio, De cã iræ ex parte irascētis.

¶ Quarto, De cã iræ ex parte eius, contra quem aliquis irascitur.

ARTICVLVS PRIMVS.

Utrum semper motiuum iræ sit aliquid factum contra eum qui irascitur.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod non semp aliquis irascat̄ ppter aliqd contra se factum. Hō. n. peccando, nihil contra Deum facere potest. Df. n. Job. 35. Si multiplicat̄ fuerint

ne uaria, fulta scilicet celeritate, cholere memoria, uel appetitu ipso diuersificatur, propter quod non uideo, nisi accidentales differentias licet non totaliter accidentales, ut album, & nigrum ad animal.

Loco in 2. 1. citato, & Greg. Nys. li. 4. c. 13. * Loais in arg. Sed contra citat. 5.

Ca. 5.

Loco citate in arg.

Super Questionis 46. 47. 48. Articulum primum.

Circa q. 46. 47. & 48. simul, nota distinctionem iræ positam ab Aristo. in 2. Rhet. Ira est appetitus cum tristitia ac spe punitionis apparentis, propter apparentem paruipensionem eorum, quæ in ipsum, aut in ipsi aliqua non conuenientem. Ex qua diffinitione uidere potes in primis iram passionem compositam ex tristitia, & spe, & causis, & consequenter ex malo & bono ac per hoc ex parte tristitiæ mala defectus, & uniuersaliter contritantiã disponunt ad iram, & in quibus tristitia accepta permanet, aut renouatur, ira quoque facile surgit. Ex parte uerò spei audacia, delectatioque consequitur tam in cogitando, quã in sperata presentia uindictæ.

Et

Super quest. qua dicitur articulum octauum. Misso. 7. arti. quo diligenter notabis, & memoriam mandabis distinctionem iræ ex imaginatione & ratione, & aduertes, q̄ cum scientifico sermo de ira est, intel ligitur de ira ex ratione nuntiante. In 8. in respon sione ad primũ aduerte, q̄ author non aperit intentionem suã, an putauerit has iræ species esse ueras species. Et posset forte dici, q̄ non sunt ueræ species ex parte obiecti em caus per se differentias passioni differentie sumuntur, q̄ uis ex parte subiecti speciee distinguant. Obiectum enim omnis iræ omnino idẽ est, sed ex dispositio-

Ex parte autem successus sperate vindicta ad tristitiam, delectatio tanto est maior, quanto & medicina contra posita hēt rationem. Deinde habet obiectum vrinque, scilicet rem, & personam: res est punitio apparens, persona est is qui paripendit. Ex parte punitiois appetit & sperata vide, q̄ non est ira ad excellentes

c. 2. post me di. 10. 6.

iniquitates tuas, quid facies cōtra illum? dicitur tamen Deus irasci contra homines propter peccata, secundum illud psal. 105. Iratus est furore dominus in populum suum. ergo non semper aliquis irascitur propter aliquid contra se factum.

¶ 2 Præter. Ira est appetitus vindictæ: sed aliquis appetit vindictā facere, etiam de his que contra alios fiunt. ergo non semper motuum iræ est aliquid contra nos factum.

¶ 3 Præter. Sicut Philosophus dicit in 2. Rhet. * homines irascuntur præcipue contra eos, qui despiciunt ea, circa quæ ipsi maxime studēt: sicut qui student in philosophia, irascuntur contra eos qui philosophiam despiciunt, & simile est in aliis, sed despiciere philosophiā non est nocere ipsi studenti. non ergo semper irascimur propter id, quod contra nos fit.

¶ 4 Præter. Ille qui tacet contra contumeliantem, magis ipsum ad irā prouocat: ut dicit Chrysof. sed in hoc contra ipsum nihil agit, q̄ tacet. ergo non semper ira alicuius prouocatur propter aliquid, quod contra ipsum fit.

causam iræ aliquam excellentiam, quam lædit paruipensio, & ex parte eius cui irascimur, defectus quem dedecet paruipendere excellentem: deniq; habes iram non ex qualibet, sed ex contra se, vel sua apparente paruipensione confurgere: vindicta. n. pro se, vel suis aliquo modo fit extraneas. n. omnino iniurias non curamus. Et demum inconuenientem, seu iniustam oportere apparere paruipensionem vides, si ira excitari debet: quæ. n. iuste pati credimus, non querimus vindicare, ut experientia continua testatur in iudicijs. Ex quibus nulla mihi videtur clarior differentia, qua possit odium ab ira discerni, quam q̄ ira est appetitus mali, ita quod lenit se punitum pro tali re: in odio autē appetitus est solius mali. Et si nesciunt exprimere affectus suos, saltem in hoc discernentur, si appetierunt malum pro vindicta, seu punitioe, aut simpliciter, vt habeat malum: illud. n. ad irā, hoc ad odium spectat. Et hæc de passionibus dicta sufficiant: nihil. n. aliud pro nunc scribendum occurrit in particulari. Restant in calce totius tractatus, de actibus appetitus tam intellectui, quam sensui, aliqua dubia simpliciter. & ad hominem diuum Sanctum Thomam.

¶ Primum est, an præter decem & septem actus appetitus iam tractatos, sex proprios rationalibus, & vndecim cōtes, sint alij actus appetitus distincti specie in esse nature ab istis, an sint soli supra dicti. Quod. n. non sint plures, ex hoc suadet, quia diminutus author fuisset omitendo illos: quod verò sint plures, ex duobus probatur: primò quare præter omnes dictos est actus volitionis, seu nolle in uoluntate, de quo non est tractatum.

¶ Secundò, quare præter oēs dictos est in uoluntate actus neuter, quo voluntas vult bonum absolute, non pp se, nec propter aliud: & quod sit ponendus in uoluntate hic actus neuter, probatur inquit Scotus in 1. sent. dist. 1. q. 3. art. 1. Voluntati potest ostendi aliquod obiectum bonum absolute apprehensum, non sub ratione per se, nec propter aliud boni, & voluntas potest habere circa tale obiectum aliquem actum, & non necessario inordinatum: ergo potest habere aliquem actum volēdi neutrum, id est, nec propter se, nec propter aliud: de hoc autem actu non est tractatum: ergo assumptum patet, cum quandoque primò offeratur bonum: & deinde discutatur an sit bonum propter se, an propter aliud.

¶ Tertium dubium est, an oēs vndecim actus appetitus, quos passiones dicimus, vt sunt in uoluntate, sit actus voluntatis specifice

distincti in esse nature, an nulli: an aliqui sic, & aliqui non: & an coincident cum illis sex in esse nature, an sint alij specifice ab illis. Quod. n. distinguantur sp̄e, ex distinctione obiectorum, apparet: q̄ verò non distinguantur, ex eleuatione inferiorum in superiorē naturam, videtur: dispersa. n. in inferioribus vniuntur in superioribus: q̄ coincident cum illis sex, inductiue manifestari potest: amare. n. desiderare, sperare, audere, irasci, velle quoddam est: quod non coincident, apparet ex eo, quod seorsū tractata sunt. Vt. n. patet in q. 2. ar. 6. & per totum immediate hinc tractatum de passionibus, examinata sunt: non solum, vt in appetitu sensitivo, sed etiā in intellectivo sunt.

¶ Ad primum dubium dicitur, quod præter dictos decem, & septem actus, nullus est alius actus: quoniam nolle non est alius prædictis, & actus neuter non datur, vt patet, nec alius aliquis apparet. De nolle in primis dupliciter dici potest, primò quod nolle coincidit cum velle, quoniam nihil aliud significat nolle, quam velle non. Et ad hoc est autoritas San. Tho. superius in questione sexta, articulo tertio ad secundum, & in 1. sent. dist. 6. in expositione literæ, & dist. 46. ad secundum. In omnibus. n. his locis vult, quod nolle significat

actum volēdi cum negatione obiecti: sed quoniam bonum & malum sunt obiecta appetitus, quamuis malum secundario: & bonum est quod omnia appetunt, malum verò quod omnia fugiunt: rationabile est, vt in primò appetitu quous est rationalis: sit actus conlonus vtriq; obiecto: prosecutione. I. respectu boni, & fuga respectu mali: ac per hoc sicut velle inest pro prosecutione, ita nolle pro fuga: illius. n. obiectum proprium est bonum, huius autē malum: & hoc est tenendum & secundum rem, & secundū mentem autoris, vt patet superius in q. 2. ar. 1. ad primum, ubi ex proposito hoc tractat tāquam in proprio loco, nec oppositum sentit in locis prædictis, sed tantummodo expositum per velle, tāquam notum significatum per nolle. Dic ergo q̄ nolle, significat actum positum retinatum obiecti: & quia fuga in appetitu est sicut negatio in intellectu, ut dicitur in 6. Ethic. ideo hic actus declaratus est per velle non: non fuit tamē tacitus ab authore in hoc tractatu actus istius nolitionis, sed in quantum est proprius voluntati tractatus est cū suo contrario. I. velle. Oppositorum. n. eadē est disciplina. Et assignatum est ei obiectum, scilicet malum, & dictum quid est. I. fuga, vt patet in loco allegato. In quantum verò rationem habet cōem cum passionibus, tractatum est in tractatu de odio, & opposito desiderij, de desperatione ac timore: sunt. n. in uoluntate hæc, nolitiones: & vt dictum est, vniuersaliter passiones tractatæ sunt tam pro passionibus, q̄ pro actibus voluntatis similibus passionibus. De actu autem neutro, quod non datur facile, manifestum sit ex hoc. Cum appetitur bonum absolute, concurrunt duæ conditiones in obiecto. I. bonitas terminans actum appetitus, & negatio ordinis ad aliud, propter quod appetitur: fertur enim uoluntas in bonum absolute representatum, sic q̄ appetit ipsum, & non appetit ipsum pp aliud. Ex hoc autē ulterius procedendo adiuncto, quod bonum propter se non exponitur positiuè, sed negatiue: quia sicut nihil est a se positiuè, sed negatiue, id est non ab alio: ita nihil est propter se positiuè: sed negatiue, id est non propter aliud, uidebis q̄ cum bonum absolute appetitur, verus assensus voluntatis est ad bonum ut finem, & pp se, & non est actus neuter. Et per hoc patet solutio rationis: iam. n. patet q̄ est implicatio in adiectio dicere quod bonū representatur absolute, & non propter se, nec propter aliud. Bonum. n. absolute est propter se negatiue: & hoc modo intelligitur pp se, ut distinguitur cōtra pp aliud: sicut in intelligitur

Inf. art. 4. corp.

lib. 2. c. 1. dist. 1.

a. 8. cir. 10. 6.

c. 2. tom.

c. 2. in pr. 10. 6.

c. 2. p. post. 10. 6.

cum distinguitur ens a se contra ens ab alio. Sed aduerte Notitia, qd sp subintelligitur bonum subintratum, aliquo pp se diceretur de chimera; qd n est boni no propter aliud, est bonum pp se. Quod si contendat quis, quod sumit pp se positum, manifeste distinguit bonum pp aliud contra nullum bonum non datur n bonum propter se positum, nisi fingatur aliquid quod sit positum finis sui ipsius.

Ad secundum dubium dico, quod non uideo in re, aut i auctore distinctionem specificam in esse nature actuum, qui passionis dnt in uoluntate positum, sed omnes preter tristitiam, ad supra nominatos septem actus. i. uelle, nolle, frui, intendere, eligere, consentire, & uti, reduci putat. Author siquidem superius in quest. 3. art. 2. ad primam particularem conditionem distinguere passionem partis sensitiua, affirmans, oppositumque in parte intellectua insinuas, amorem & desiderium in parte sensitiua, non intellectua distinguit secundum specie inuenit. & de delectatione in uoluntate, & aliis passionibus idem sensisset, non posuisset fructum solam specie distinctam ab aliis actibus uoluntatis, sed tractasset de ea in tractatu de delectatione, cum sit eius spes. Ad naturam autem rerum aspectu, de se scio iram in uoluntate, nisi uelle uindictae & amorem, nisi uelle bonum sibi, uel alteri &c. Tristitiam autem excepi, quia contra eandem generis sum, & eadem est eorum disciplina ac per hoc cum delectatio in uoluntate distincta sit specie actus a uelle, & aliis actibus, consequens est ut tristitia, que ei est contraria, sit etiam specie distincta actus anolle, & ceteris nec propter diminutionem est auctor: quonia & pondofructum ipem per se in uoluntate insinuat tristitiam, oppositorum. n. eade est disciplina: & tra-

Secundo in quantum nocentum aliquod infert alicui, uel sibi uel alteri, quod ad Deum pertinet, prout ille cui nocentum infertur, sub Dei prouidentia, & tutela continetur.

AD SECUNDUM Dicendum, quod irascimur contra illos qui alii nocent, & uindictam appetimus, in quantum illi quibus nocetur, aliquo modo ad nos pertinet uel per aliquam affinitatem, uel per amicitiam, uel saltem per cognitionem naturae.

AD TERTIUM Dicendum, quod id, in quo maxime studemus, reputamus esse bonum nostrum: & ideo cum illud despiciamus, reputamus nos quoque despici, & arbitramur nos laesos.

AD QUARTUM dicendum, quod tunc aliquis tacens ad iram prouocat iniuriantem, quando uideatur ex contemptu tacere, quasi par uipendat alterius ira, ipsa autem paruipensio quidam actus est.

ARTICVLVS II.

Utrum sola paruipensio, uel despectio sit motiuum irae.

AD SECUNDUM sic procedit. Videtur quod non sola paruipensio, uel despectio sit motiuum irae. Dicitur n. Dam. * quod iniuria passi, uel aestimantes pati, irascimur, sed hoc potest iniuriam pati et abique despectu, uel paruipensione. ergo non sola paruipensio est ire motiuum.

¶ 2. Præ. Eiusdem est appetere honorem, & contristari de paruipensione, sed bruta animalia non appetunt honorem, ergo non contristantur de paruipensione. & tamen in eis puocatur ira pp hoc, quod uulnerantur, ut dicit Philosophus in 3. Ethic. * ergo non sola paruipensio uidetur esse motiuum irae.

¶ 3. Præ. Philosophus in 2. Rhet. * ponit multas alias causas irae, puta obliuionem, & exultationem in infortunio, de auertatione malorum, impedimentum consequendae patriae uoluntatis, non ergo sola paruipensio est prouocatiua irae.

SED CONTRA est, quod Philosophus dicit in 2. Rhet. * quod ira est appetitus cum tristitia punitionis propter apparentem paruipensionem non conuenienter factam.

RESPON. Dicendum, quod omnes causas irae reducuntur ad paruipensionem. Sunt n. tres species paruipensionis, ut dicitur in 2. Rhet. * de despectu, epireasmus id est, impedimentum uoluntatis implende, & contumeliatio, & ad haec tria omnia motiua irae reducuntur. cuius ratio potest accipi duplex. Prima

A est, quia ira appetit nocentum alterius, in quantum habet rationem iusti uindictatiui: & ideo in tantum querit uindictam, in quantum uis esse iusta. Iusta autem uindicta non fit nisi de eo, quod est iniuste factum: & ideo prouocatiuum ad iram semper est aliquid sub ratione iniusti. unde dicit Philosophus in 2. Rhet. * quod si homines putauerint eos qui leserunt, esse iuste passos, non irascuntur: non enim fit ira ad iustum. Contingit autem tripliciter nocentum alicui inferri, scilicet, ex ignorantia, ex passione & ex electione. Tunc n. aliquis maxime iniustum facit, quando ex electione, uel industria, uel ex certa malitia nocentum infert, ut dicitur in 5. Ethic. * & ideo maxime irascimur contra illos, quos putamus ex industria nobis nocuisse. Si n. putemus aliquos uel per ignorantiam, uel ex passione nobis intulisse iniuriam; uel non irascimur contra eos, uel multum. Agere n. aliquid ex ignorantia, uel ex passione diminuit rationem iniuriae, & est quodammodo prouocatiuum misericordiae & ueniae: illi autem qui ex industria nocentum inferunt, ex contemptu peccare uidentur, & ideo contra eos maxime irascimur. Unde Philosophus dicit in 2. Rhet. * quod his qui propter iram aliquid fecerunt, aut non irascimur, aut minus irascimur: non enim propter paruipensionem uideatur egisse. Secunda ratio est, quia paruipensio excellentiae hominis opponitur: quae enim homines nullo modo putant digna esse, paruipendunt, ut dicitur in 2. Rhet. * Ex omnibus autem bonis nostris aliquam excellentiam quaerimus, & ideo quodcuque nocentum nobis inferatur, in quantum excellentiae derogat, uidetur ad paruipensionem pertinere.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod ex quacumque alia causa aliquis iniuria patitur, quae ex contemptu, illa causa minuit rationem iniuriae: sed solus contemptus, uel paruipensio rationem irae auget, & ideo est pars irae. AD SECUNDUM dicendum, quod licet animal brutum non appetat honorem sub ratione honoris, appetit tamen naturaliter quandam excellentiam, & irascitur contra ea quae illi excellentiae derogant.

AD TERTIUM dicendum, quod omnes illae causae ad quandam paruipensionem reducuntur. Obliuio n. paruipensionis est euidentis signum: ea n. quae magna aestimamus, magis memoria infirmus. Similiter ex quadam paruipensione est, quod aliquis non uideatur contristare aliquem, denuntiando sibi aliqua tristitia. Qui est in infortunio alicuius hilaritatis signa ostendit, ut parum curare de bono, uel malo eius. Similiter est qui impedit aliquem a sui proposito ascensione, non propter aliquam utilitatem sibi inde prouenientem, non ut multum curare de amicitia eius; & ideo omnia ista in quantum sunt signa contemptus, sunt prouocatiua irae.

ARTICVLVS III.

Utrum excellentia irascentis sit causa irae.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur, quod excellentia alicuius non sit causa, quod facilius irascatur. Dicitur n. Philosophus in 2. Rhet. * quod maxime aliqui irascuntur, cum tristantur, ut infirmi & egentes, & qui non habent id quod concupiscunt, sed omnia ista ad defectum pertinere uidentur. ergo magis facit prouocatum ad iram defectus, quam excellentia.

¶ 2. Præ. Philosophus dicit ibidem, * quod tunc aliquis maxime

ctando de delectatione & tristitia, expref se tradidit tristitiam contrariam delectationi in uoluntate, ut pater superius in quest. 3. & sic si decem & septem supradictis addantur duo actus. i. nolle, & tristitari, erunt in uniuerso actus decem & noue appetitus distincti specie i esse nature, comprehendendo sub fructu omni delectationem uoluntatis.

*Cap. 3. non procul a fin. to. 6. i

*c. 5. & 8. to mo. 5.

*cap. 3. circa med. to. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

*c. 2. no princ. tom. 6.

Infr. art. 3. & 4. corp.

lib. 2. Orth. fid. c. 16.

c. 8. cir. med. to. 6.

c. 2. tom. 6.

c. 2. in princ. to. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.

cap. 2. paulo post princ. tom. 6.